

Naam voorstel	Conceptverslag commissie Economie van 29 juni 2015		
Betreft vergadering	Economie		4 september 2015
Te verzenden aan	ibabs		
Verzenddatum	1 juli 2015		
Commissiegriffier	Annemieke Lobik	0118 - 63 18 88	am.lobik@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar			
Verantwoordelijk bestuurder			

Inhoudelijk	
Aanleiding	Conceptverslag Economie 29 juni 2015
Bevoegdheid	
Wat is het voorstel?	
Toelichting	
Kosten en dekking	
Overige informatie	

VERSLAG

statencommissie

Concept verslag van de openbare vergadering van de **Commissie Economie** van 29 juni 2015 van 13.30 uur tot 17.30 uur te Middelburg.

Voorzitter:	P. van Dijk
Aanwezig zijn de leden	F. Babijn, C.L.M. van den Berge, V. Bosch, C. Bierens, J.F.A.M. van Eck, A. Evertz, H.J. van Geesbergen, G.L.C. Lernout, M.A. Otte, J. Oudeman, A. Pijpelink, G. Roeland, J.J. Rijkse, G. Temmink, A.G.M. Veraart, P.L.E. van Veen-de Rechter, R. Viergever, M.A. van 't Westeinde, R.L.J.M. de Wit
Tevens zijn aanwezig:	Gedeputeerden G. van Heukelom, B. de Reu en C. Schönknecht-Vermeulen, A.M. Lobik (commissiegriffier), A. Schipper (verslag)
Afwezig zijn de leden:	J. Boerjan, A. Dorst, D. van Ewijk, R. van Hertum, R. van Tilborg

1. **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering en meldt de afwezigen en de vervangers.

2. **Vaststellen van de agenda**

De heer Van Eck (ZL) heeft een vraag over toekomstige zorg in Zeeland.

De voorzitter antwoordt dat dit een extra vergadering is uitsluitend over het rapport van Necker van Naem en het Statenvoorstel Extra krediet en aanpassing Sloeweg.

3. **Gelegenheid om in te spreken**

De heer Saman spreekt in namens de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging en Portiz¹ over agendapunt 6, het statenvoorstel Extra krediet en aanpassing Sloeweg.

4. **Informatie-uitwisseling:**

De voorzitter stelt vast dat dit agendapunt vervalt, zie onder vaststellen van de agenda.

5. **Rapportage van het onderzoek door Necker van Naem naar de interne projectorganisatie van het project Verbreding N62**

Mevr. Bakker en dhr. Sietsma (beiden Necker van Naem) presenteren het onderzoeksrapport. Vervolgens geeft de voorzitter de commissieleden de gelegenheid om vragen te stellen.

Dhr. Van 't Westeinde (CDA) vraagt af of de provincie met de huidige organisatie en –cultuur dit project aan kan.

Dhr. Viergever (SP) wilt weten in hoeverre het project anders verlopen zou zijn zonder Non-Activiteits-Regeling (NAR).

mevr. Van Veen (D66) vraagt hoe PS bij kan dragen om het project Sloeweg tot een goed einde te Dhr. Temmink (GL) is vooral benieuwd of vanuit de ambtelijke organisatie of vanuit het werkveld of andere betrokkenen signalen over problemen zijn afgegeven.

Dhr. Lernout (50+) vraagt op welke wijze de geconstateerde angstcultuur in de organisatie invloed op het verloop van het project heeft gehad en waarom er geen goede overdracht is geweest bij de NAR.

Dhr. Roeland (SGP) vraagt uitleg over de negatieve invloed van het politieke klimaat op het project.

Tevens vraagt hij een reactie op de, na de reorganisatie, ingezette cultuurverandering.

Dhr. Bierens (VVD) vraagt welke informatie nog voor de statenleden in te zien is buiten hetgeen in het onderzoeksrapport staat en of een alarmerende memo (van 24 januari 2014), waar dhr. Sietsma over sprak en die niet in het Centraal Management Team is besproken, wel met directie, gedeputeerde en GS besproken is geweest.

Dhr. Sietsma en mevr. Bakker (Necker van Naem) geeft een reactie op de vragen, voor zover deze betrekking hebben op de onderzoeksopdracht. Hij acht het van belang dat het klimaat in en de ontwikkeling van de organisatie bespreekbaar gemaakt worden. Het is niet zo dat de werkoverdracht bij de NAR in het geheel niet goed is gegaan. Op onderdelen zijn daarbij echter fouten gemaakt, ook binnen het project Sloeweg. Opschaling is wel geprobeerd in de organisatie maar de signalen zijn niet tijdig bij

¹ Deze bijdrage is in te zien via IBABS bij deze vergadering

de gedeputeerde terecht gekomen. De intentie om gelijk met een probleemoplossing te komen, is daar aan mede debet. Nu is het belangrijk om eerst de bestaande problemen op te lossen en daarna het project positief te positioneren.

Voor het oorspronkelijke budget, € 110 mln., is geen onderbouwing aan GS gevraagd. Daardoor is dit bedrag een eigen leven gaan leiden. Een proces van cultuurverandering vraagt blijvende aandacht. Onderdeel daarvan is het verkrijgen van robuuste ambtenaren die het vertrouwen hebben en het zuiver houden van de rolopvattingen. Het escaleren heeft niet goed gewerkt omdat de signalen in een laag in de bestaande structuur niet werden doorgegeven. Op dat moment zou ambtelijk zo'n laag gepasseerd moeten worden, daarvoor is een control-functie hard nodig.

De verslagen van oriënterende gesprekken en interviews zijn vertrouwelijk. De memo van 24 januari 2014 is afkomstig van de budgetverantwoordelijke, gericht aan de gedeputeerde. In de periode tot 30 oktober 2014 zijn geen verdere signalen afgegeven.

In tweede termijn:

dhr. Viergever (SP) vraagt naar de oorzaak van de blokkade om te escaleren.

Dhr. Sietsma (Necker van Naem) legt uit dat het systeem zichzelf in de weg heeft gezeten, ook op het punt van escalatie.

Dhr. Roeland (SGP) vraagt op welk besluit het richtinggevende bedrag van € 100 mln. is gebaseerd. Dit is gebaseerd op een afspraak tussen GS en de rijksoverheid, die is overgenomen door PS en waardoor een "schijnbeheersing" is ontstaan.

De voorzitter dankt de mensen van Necker van Naem voor hun inzet en toelichting. Vervolgens nodigt hij gedeputeerde Van Heukelom uit om vragen van de commissieleden te beantwoorden.

Meerdere commissieleden spreken zich positief uit over het rapport de wijze waarop GS nu een open houding t.a.v. de constatering en aanbevelingen aannemen.

Dhr. Bierens (VVD) vraagt waar het vervolgtraject uit zou kunnen bestaan.

Dhr. Lernout (50+) vraagt zich af waarom een gedeputeerde geen deel uit heeft gemaakt van de klankbordgroep. Voorts constateert hij dat GS een projectorganisatie hebben ingesteld maar geen kader hebben gesteld.

Dhr. Temmink (GL) vraagt of het college erkent dat de NAR toch van invloed is geweest op dit project. Tevens vraagt hij of PS eerder geïnformeerd had moeten worden en naar de projectinrichting, met name toegespitst op de rollen van GS en PS.

Dhr. Viergever (SP) vraagt of het handboek projectmatig werken nu verbeterd gaat worden.

Dhr. Otte (CU) vindt het van belang dat PS de hand in eigen boezem steekt en nagaat hoe het heeft kunnen gebeuren dat ook PS zo'n bijdrage heeft geleverd aan het ontstaan c.q. het instandhouden van een angstcultuur in de organisatie.

Dhr. Roeland (SGP) vraagt wat het college gaat doen in het vervolgtraject. In het bijzonder verwijst hij daarbij naar de aanbevelen cultuurverandering.

Dhr. De Wit (PVV) spreekt uit dat er weinig tijd was om het rapport goed te bestuderen. Hij vraagt een uitleg over de invloed van de NAR op dit project.

Dhr. Van Eck (Zeeland Lokaal) vraagt nogmaals of er een concrete Belgische toezegging is over de bijdrage van € 20 mln.

Mevr. Evertz (PvdA) vraagt hoe GS de informatievoorziening denkt te verbeteren. Daarbij noemt zij de professionele advisering, de angstcultuur en de noodzakelijke onafhankelijkheid van projectcontrol als aandachtspunten.

Dhr. Van't Westeinde (CDA) vraagt of GS ooit naar de stand van zaken van de projectorganisatie heeft gevraagd en of dit rapport consequenties heeft voor de ambtelijke organisatie.

Mevr. Van Veen (D66) vraagt hoe gedeputeerde Van Heukelom bij zijn afscheid de dossiers zal gaan overdragen.

Gedeputeerde Van Heukelom spreekt van een onthutsend rapport. Noodzakelijke veranderingen zijn ingrijpend en vragen daardoor om zorgvuldigheid. Daarom vraagt hij de tijd om op een goede manier tot een voorstel te komen waarin de aanbevelingen geactualiseerd en geconcretiseerd worden. Hij erkent dat de invloed van de NAR en de overdracht op dit dossier genuanceerd ligt. Het bedrag van € 20 mln. maakte deel uit van de totale rijksbijdrage voor dit project en van het totaalbudget voor Sloe- en Tractaatweg (€ 100 mln.) Hij zal schriftelijk meedelen aan de commissie aan wie de alarmerende memo van 24 januari 2014 ter beschikking is gesteld. Hij wijst vervolgens op het voorstel om tussentijds het budget te verhogen.

Dhr. Bierens (VVD) vindt het bedrag van die tussentijdse budgettophoging (€ 5,3 mln.) niet in verhouding staan tot de problematiek en het bedrag waarvan in die memo gesproken wordt.

dhr. Van't Westeinde (CDA) herhaalt zijn vraag over mogelijke consequenties voor de ambtelijke organisatie. Voorts vraagt hij of het rapport n.a.v. de bespreking met GS nog gewijzigd is.

Dhr. Roeland (SGP) vraagt PS ten minste te informeren over de maatregelen in de organisatie.

Dhr. Temmink (GL) vraagt nogmaals of GS erkennen dat PS eerder geïnformeerd had moeten worden.

Gedeputeerde Van Heukelom legt uit dat de bespreking van het rapport in het college alleen tot wijzigingen heeft geleid op grond van privacy-gevoeligheid/geheimhouding.

6. Statenvoorstel Extra krediet en aanpassing Sloeweg, UITV-214

De commissie gaat akkoord met ambtelijke ondersteuning van dhr. Ton Vrijdag.

Dhr. Van't Westeinde (CDA) stelt een aantal vragen die vooral gaan over alternatieve oplossingen voor de kruising Bernhardweg-Sloeweg: o.a. overleg met stakeholders, financiële consequenties, toepassing bodemas.

Mevr. Evertz (PvdA) vraagt of de dekking van € 20,5 mln. voldoende is en ze informeert naar de onderbouwing van de Borsele3-variant.

Dhr. Van Eck (ZL) is van mening dat er, vanuit het oogpunt van doorstroming en verkeersveiligheid, een ongelijkvloerse kruising moet komen. Voorts brengt hij de (financiële) relatie tussen Sloeweg, Tractaatweg en de Westerscheldetunnel onder de aandacht en plaatst hij vraagtekens bij de onttrekking van € 10,8 mln. aan de bestemmingsreserve Sluiskiltunnel.

Dhr. Bosch (PVV) vraagt of de geldstroom naar de Sluiskiltunnel te gebruiken is om de tekorten voor de Sloeweg op te vangen. Hij spreekt uit dat zijn fractie uitvoering van het originele concept wil en vraagt naar een kostenraming voor het ongelijkvloerse concept en de extra kosten bovenop € 20,5 mln.

Dhr. Van de Berge (SGP) vraagt naar de toepassing van bodemas en mogelijke consequenties daarvan. Hij vraagt naar de afweging van de verschillende varianten, de financiering van de meerkosten en de kostenrelatie tussen de Sloeweg en de Tractaatweg.

Dhr. Van Geesbergen (VVD) zegt dat zijn fractie hecht aan het commitment van de stakeholders. Daarom dient gewaakt te worden voor een verkeerde doorstart. Hij vraagt informatie over de Tractaatweg.

Dhr. Lernout (50+) spreekt zich uit voor de verkeersveiligheid en pleit voor een ongelijkvloerse kruising. Wat de financiële consequenties zijn van de verschillende ongelijkvloerse varianten moet nog inzichtelijk gemaakt worden voor PS.

Dhr. Temmink (GL) vraagt ook aandacht voor duurzaamheid en innovatie. Verder vraagt hij naar de consequenties van een eventueel uitblijven van een extra rijksbijdrage.

Mevr. Van Veen (D66) is benieuwd naar de communicatie met de gemeente Borsele en de extra kosten als PS niet op 3 juli een besluit neemt.

Dhr. Viergever (SP) stelt de objectiviteit van advisering van Royal Haskoning/DHV aan de orde en vraagt naar gevolgen voor de tolvrije periode van de Westerscheldetunnel. Hij is benieuwd naar de relatie tussen de looptijd van dit project en de contractduur voor de directeur projecten bij de provincie.

Dhr. Otte (CU) vraagt hoe actief/passief de provincie is geweest bij de verkenning van alternatieven. Hij vindt dat de provincie lichtvaardig omgaat met het veranderen van de ongelijkvloerse kruising naar een gelijkvloerse kruising. Is bij de ontwikkeling van de alternatieven voldoende rekening gehouden met de verkeerstrends op lange(re) termijn?

Gedeputeerde Van Heukelom gaat o.a. in op de opdracht aan het college. Over een bijdrage vanuit het bedrijfsleven wordt nog gediscussieerd. De rijksbijdrage van € 5 mln. hangt nog. De overdracht van de weg is contractueel al overeengekomen met het Rijk. Vast staat dat de provincie een rijksweg bouwt. Een door gemeente Borsele aangeleverde variant is gezamenlijk verder uitgewerkt.

Dhr. Vrijdag gaat in op de opdracht aan de Taskforce, het rapport dat opgeleverd is en een aantal varianten. De regelgeving over de toepassing van bodemas is per 1 januari 2014 aangescherpt en Rijkswaterstaat stelt nog strengere normen over de toepassing van bodemas op rijkswegen. De hoeveelheid toe te passen bodemas is afhankelijk van de gekozen oplossing. Er worden onderhandelingen gevoerd met de aannemer. Als de aannemer niet in september kan beginnen, worden er extra kosten gemaakt. Gedeputeerde Van Heukelom merkt op dat goede vragen over de Tractaatweg zijn gesteld. Deze moeten zorgvuldig beantwoord worden.

Dhr. Vrijdag gaat in op de verkeersveiligheidstoets. De Joure-oplossing is een verkeersveilige oplossing, zeker in de situatie van de Sloeweg omdat daar substantieel minder verkeer is dan bij Joure.

Gedeputeerde Schönknecht haalt de intentie-overeenkomst aan, waarin o.a. sprake is van de ontwikkeling van het Sloebos. Er zijn geen middelen voor die ontwikkeling geraamd. De financiële dekking past binnen de periode waarbinnen de Westerscheldetunnel tolvrij zal zijn. Andere financieringsvormen zijn beschikbaar maar de dekking is nog een vraagstuk waarop wordt gestudeerd.

Tweede termijn:

Dhr. Temminck (GL) vraagt of er voldoende ruimte was in het onderhoudsbudget of dat dit ten laste van ander onderhoud gaat.

Dhr. Van't Westeinde (CDA) meldt dat hij vanuit Friesland een negatief advies heeft gehad over de Joure-variant. Voorts stelt hij voor om, in goed overleg met stakeholders, tot een definitieve oplossing buiten de Joure-variant te komen.

Dhr. Van Eck (ZL) vraagt naar de extra lasten als afgeweken wordt van het voorstel.

Gedeputeerde Van Heukelom vraagt duidelijkheid over de vraag van de commissie aan het college. Na enige discussie concludeert dhr. Van Dijk (voorzitter) dat het statenvoorstel geagendeerd kan worden voor de statenvergadering van 3 juli 2015. Het college wordt gevraagd input te leveren over oplossingen, kansen en risico's.

7. **Conceptverslag cie. Economie van 12 juni 2015:** voor volgende vergadering.
 8. **Volgende vergadering 4 september 2015, Sluiting**
Sluiting van de vergadering om 17.30 uur.
-